

Satranç

Kahraman Olgaç - Ali İpek

Satranç Olimpiyatı

31. Satranç Olimpiyatı 30 Kasım-16 Aralık tarihleri arasında Moskova'da yapıldı. Bu yarışmaya 122 ülke, Rusya Genç ve IBCA (International Braille Chess Association) ile 124 takım katıldı. Bu sayı olimpiyatlara en fazla katılım rekoru getirdi.

Takımlar 4 asil, 2 yedek oyuncudan oluşuyordu. İsviçre sistemi ile 14 tur olarak oynanan bu yarışma sonunda Rusya 37.5 puanla (56 oyunda) birinci oldu. Bosna-Hersek 35 puanla 2. olurken, Rusya genç takımı ve İngiltere 34.5 puanla 3.-4. dereceleri paylaştılar.

Birinciliği kazanan Rus takımı oyuncularına ve ELO puanları şöyle: 1) G.Kasparov (2810) 2) V. Kromnik (2725) 3) E. Barejew (2675) 4) A. Dreew (2650) 5) S. Tiviakov (2640) 6) P. Svidler (2550).

Milli takımımız 29.5 puanla 47.-52. dereceleri paylaştı. Alınan puan ve derece geçen olimpiyatlardan farkı gibi görünüyorsa da, bu kez daha kuvvetli rakiplerle oynayarak alınan puanları başarı olarak değerlendirebiliriz. Örneğin, Belçika, Brezilya ve İskoçya'yı 2.5-1.5 yenmiş olmamız; Filipinler, Finlandiya ve Norveç ile 2-2'lik sonuçlar; 2.5-1.5 yenilmiş olmanıza rağmen A.B.D ve Slovakya gibi güçlü rakiplerden alınan puanlar önem taşımaktadır.

Milli takım oyuncularının oynadıkları oyun sayıları, aldıkları puanlar ve başarı yüzdeleri şöyle:

1) GM Suat ATALIK (12, 8, %66) 2) FM Can ARDUMAN (12, 5,5 %45) 3) FM Suat SOYLU (11, 5, %45) 4) FM Hakan HAN (5, 2,5, %50) 5) Selim GÜRCAN (9, 4,5, %50) 6) Yakup BAYRAM (7,4, %57).

Satranç olimpiyatına bayanlarda 79 ülke, Rusya-2 ve IBCA ile birlikte 81 takım katıldı.

Takımlar 3'üsil, 1 yedek oyuncudan oluşuyordu. Yarışma 14 tur İsviçre Sistemi ile oynandı. İlk üç derece şöyle: 1) Gürcistan 32 p (42 oyunda) 2) Macaristan 29.5 p 3) Çin 27.5 p

Bayan Milli takımımız 19.5 puanla 55.-62. dereceleri paylaştı. Bayan Milli takımının oyuncuları, aldıkları puanlar ve başarı yüzdeleri şöyle: 1) WIM Nilüfer İPEK (14,9, %64) 2) Fatmanur ÖNEY (13, 6, %46) 3) Emine SANLI (10,3 %30) 4) Cavidan AYDEMİR (5, 1,5, %30).

Olimpiyattan Oyunlar

S. Atalık (Türkiye)-
Vander Waeren (Belçika)
(Moskova, 1994)

1. d4 g6 2. e4 b6 3. A3 Fb7 4. g3 Ff3 5. e3 e6 6. Fd3 d5 7. ed5 ed5 8. Va4 Ad7 9. 0-0 Ag6 10. Ff4 Ab5 11. Fc3 Fd6 12. Fa6 0-0 13. Ac3 Ve7 14. Ab5 Ab8 15. Kac1 Aa6 16. Va6 b6 17. Kc6 Kf8 18. Kf1 Af6 19. Ad6 Kd6 20. Ke7 Kd7 21. Vh7 Ke7 22. Ke7 Vh8 23. a3 a5 24. Ff4 Kf8 25. Va7 Ke8 26. Kh7 Ka8 27. Kb6 a4 28. Fd6 Vc8 29. Ke7 Va6 30. Va6 Ka6 31. Fe5 g5 32. Sf1 g4 33. f64 Ag4 34. Se2 Sf7 35. f5 Af6 36. Sf3 Sf7 37. Sf3 Ka8 38. Ka7 Ke8 39. Ka4 1-0

V. Topalov (Bulgaristan) -
G. Kasparov (Rusya)
(Moskova, 1994)

1. e4 e5 2. Ad3 d6 3. d4 ed4 4. Ad4 Ab6 5. Ac3 a6 6. Fe3 e6 7. g6h6 8. f6Ac6 9. Fe2 e5 10. Ab5 g6 11. Ag3 e4 12. Ff4 Fe6 13. Kf1 Ke8 14. b3 Vb6 15. Vd2 Fg7 16. Ff6 Ag4 17. Fg4 Vb2 18. e5 Ac4 19. Kf1 Vc1 20. Vc1 Ke3 21. Fe6 fe6 22. Kb7 Ac4 23. Fb4 Ke3 24. Ac2 Fe5 25. Kf7 Kh3 26. Ad4 Ke3 27. Sf1 Ke4 28. Kf7 Sf8 29. Ac6 Se6 30. Aa7 Sf8 31. Khd7 1-0

G. Kasparov-J. Lautier (Fransa)
(Moskova, 1994)

1. e4 e5 2. Ad3 e6 3. d4 ed4 4. Ad4 Ab6 5. Ac3 Ac6 6. Ab5 d6 7. Ff4 e5 8. Fg5 a6 9. Aa3 b5 10. Ad5 Fe7 11. Ff6 Ff6 12. a3 0-0 13. Ac2 Kf8 14. b4 Ac7 15. Af6 g6 16. Fd3 d5 17. ed5 Vd5 18. Ac3 Ve6 19. Vh5 e4 20. Fe2 b4 21. e4 Sf6 22. 0-0-0 f5 23. Vg3 Kf6 24. b5 Ke6 25. Sf1 Ke6 26. h6 Ve5 27. Kb5 Kf8 28. Ag4 1-0

Sunye Neto (Brezilya)-
C.Arduman (Türkiye)
(Moskova, 1994)

1. e4 0-0 2. Ac3 Fe2 3. d4 d6 4. e4 Ab6 5. Fd3 0-0 6. Age2 Ae6 7. 0-0 Ad7 8. Fe5 e5 9. d5 Ad4 10. Fd4 ed4 11. Ab5 Fe5 12. Abd4 13. de6 b6 14. Ke1 Vb6 15. h3a5 16. Fb1 a4 17. b3 ab3 18. ab3 Fb7 19. Sf1 Ad7 20. Fe2 d5 21. ed5 ed5 22. ed5 Af6 23. Ac3 Kad8 24. Aa4 Vb4 25. Af3 Fd5 26. Vd3 Ke8 27. Vd2 Vd2 28. Ad2 Fh6 29. Kf11 Ke8 30. Kf1 Fd2 0-1

Bayanlar
M. Chiburdanidze (Gürcistan)-
C. Foisor (Romanya)
(Moskova, 1994)

1. d4 Af6 2. Ad3 g6 3. e4 Fg7 4. g3 0-0 5. Fg2 d6 6. Ac3 e6 7. 0-0 Ff5 8. Ae1 Vd7 9. e4 Fh3 10. Ve2 Fg2 11. g2 Aa6 12. D3 Ae8 13. Fe3 Ae7 14. Ad7 b5 15. e5 Ab5 16. Ab5 cb5 17. Ka1 Kf8 18. d5 Vb7 19. Vd2 Ke4 20. b3 Ke3 21. Ke3 Fe3 22. Ke1 b4 23. Fd4 Ke8 24. Fa7 Ae7 25. Vb6 Vb6 26. Fb6 Ab5 27. Ab Kb8 28. Fe7 Kh7 29. Fa5 Ka7 30. Ac6 Fa5 31. e4 Ka8 32. ab5 Ff6 33. Ae7 Sf7 34. Kc6 Fd4 1-0

N. İpek (Türkiye)-Nazenji (Iran)
(Moskova, 1994)

1. e4 e5 2. Ad3 d6 3. d4 ed4 4. Ad4 Ab6 5. Ac3 a6 6. Fe5 e6 7. f4 Fe7 8. Vd5 h6 9. Ff6 Ff6 10. 0-0-0 0-0 11. g4 Ae6 12. Ac6 h6 13. b4 Fb4 14. Vh3 Ff6 15. e5 Fe7 16. Ae4 f5 17. e6 Ff6 18. g5 Fh2 19. Sf2 Kf8 20. Sc1 Vb6 21. Vc3 h5 22. f6 Kf7 23. g6 Kh 24. Kh8 Sf8 25. Vh3 Sf8 26. Vh7 Sf8 27. Vh8 Sf7 28. Vg7 Sf8 29. Vh8 1-0

Yurttan Haberler

Birçok ilde satranç temsilcilerinin oluşturulması ile daha organize olan Satranç faaliyetleri, ülkemizdeki satranç potansiyelini harekete geçirecek olgunluğa gelmiş görünüyor. Bunun en yeni örnekleri ise Aralık ayında kısa aralarla ödüllü ve açık olarak yapılan Mevlâna ve Yeşilirmak turnuvaları oldu.

I. Mevlâna Turnuvası

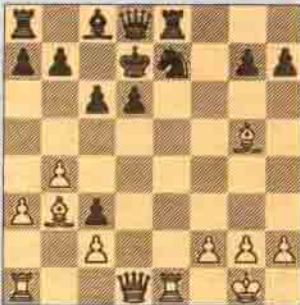
Büyük Türk Mutasavvıfı Mevlana'yı anmak amacıyla Konya'da yapılan etkinliklere bu yıl ulusal çapta bir satranç turnuvası eklendi. Konya Valiliği ile Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü tarafından 2-7 Aralık tarihlerinde organize edilen turnuvaya çeşitli kuruluşlar da destek oldular. Yaklaşık 20 milyon TL nakit ödülün ilk 5 dereceye paylaştırıldığı turnuva, İsviçre Sistemi ile 7 tur oynandı ve 23 oyuncu katıldı. C.Keleş ve Ü. Akcan 5 1/2 puanla birinciliği paylaşırlarken, üçüncülüğe H. Asilkefeli, Y. Kemaloğlu ve S. Yalçın 5 puanla ortak oldular.

I. Çarşamba

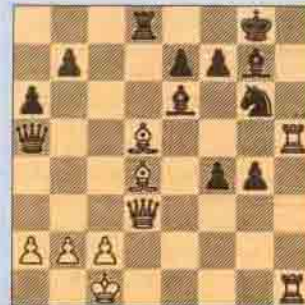
Yeşilirmak Turnuvası

Çarşamba Belediyesi tarafından düzenlenen turnuvaya çoğu Samsunlu olmak üzere, çeşitli illerden 27 oyuncu katıldı. İsviçre Sistemi ile 7 tur olan turnuva 16-18 Aralık tarihlerinde oynandı. Mevlâna turnuvası ile aynı ödüllerin verildiği turnuvada Rusya'dan Armen Grigoriev 6 1/2 puanla birinci, Adnan Şendür 6 puanla ikinci olurken, Halil Başören ve Ender Özatkan 5 puanla üçüncülüğü paylaştılar.

Kombinezon Okulu

I. Beyaz oynar kazanır.

II. Beyaz oynar kazanır.

III. Beyaz oynar kazanır.

IV. Beyaz oynar kazanır.

V. Beyaz oynar kazanır.

VI. Beyaz oynar kazanır.

VII. Beyaz oynar kazanır.

VIII. Beyaz oynar kazanır.

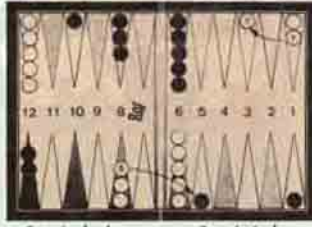
Tavla Selçuk Alsan

Tavla Dersleri

Tavla taktiklerini incelemeye devam ediyoruz.

SIYAH

Siyah'ın dış alanı Siyah'ın iç alanı

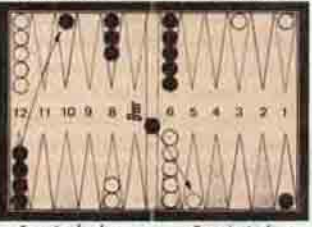
Beyaz'ın dış alanı Beyaz'ın iç alanı

BEYAZ

Şekil 3: Beyaz 3-2 oynar

SIYAH

Siyah'ın dış alanı Siyah'ın iç alanı

Beyaz'ın dış alanı Beyaz'ın iç alanı

BEYAZ

Şekil 4: Siyah 5-3 oynar

Kan banyosu (açığı kırma yarışı)

Bazı oyunlar bir açığı kırma yarışına başlar.

Örneğin Şekil 3'de Siyah 4-3 atmış ve B1-B5 ve B12-N10 oynamıştır. Beyaz şimdi 3-2 atmış olsun. Bu durumda Beyaz B8-B5 ile Siyahı kırar ve N1-N3 ile N1 deki kapısını bozar (şekil 4). Diyelim ki siyah 5-3 atar; bununla B5 deki beyaz pulu kırar, B12-N10 ile açığını kapatır (Şekil 5).

Kırışmalar sonucu Beyaz'ın bar üstünde bir pulu ve N1 ve N3 de iki açığı, Siyahın B1 ve B5 de iki açığı vardır. Beyaz kırık taşı büyük olasılıkla yere koyacak ve 1,3 veya 5 atmışa Siyahın B1 ve B5 deki taşlarından birini kıracaktır. Böyle karşılıklı taş kırmaya devam etmeden önce kendinizin ve hasmınızın puanlarını hesap etmeli ve geride kalmışsanız kırışmaya zamanında son vermelisiniz. Şekil 5'e göre puanlar:

Beyaz: $(1 \times 24) + (1 \times 22) + (5 \times 13) + (2 \times 8) + (5 \times 6) + (1 \times 25) = 182$ puan. Siyah: $(1 \times 24) + (1 \times 20) + (3 \times 13) + (2 \times 10) + (3 \times 8) + (5 \times 6) = 157$ puan. Bu durumda Beyaz iyi bir zar atmazsa Geri Oyun'a zorlanacaktır.

SIYAH

Siyah'ın dış alanı Siyah'ın iç alanı

Beyaz'ın dış alanı Beyaz'ın iç alanı

BEYAZ

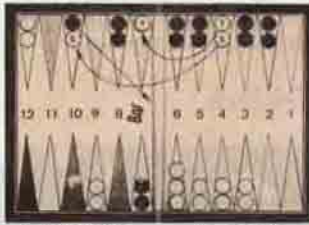
Şekil 5: Açık kırma yarışında son pozisyon.

Kaçarken Vurmak

Hasmınızın bir taşı kırduğunuz zaman, kırık taşı açık haline getirir; hatta kırık taş ikili bir kapıdan gelmişse geride de bir açık bırakır, bir taş kırarken iki açık vermiş olursunuz.

SIYAH

Siyah'ın dış alanı Siyah'ın iç alanı

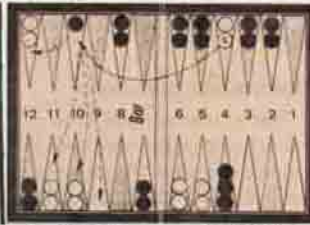
Beyaz'ın dış alanı Beyaz'ın iç alanı

BEYAZ

Şekil 6: Beyaz 6-3 oynar

SIYAH

Siyah'ın dış alanı Siyah'ın iç alanı

Beyaz'ın dış alanı Beyaz'ın iç alanı

BEYAZ

Şekil 7: Beyaz 6-2, 6-4, 6-5 ve 6-6 ile vurup kaçar.

Kombinezon Okulu Çözümleri

Çözüm I: 1.Vd6 Şd6
2.Ff4 Şd7 3.Fe6 mat
(Boden-Bird, 1877)

Çözüm II: 1.Kh8 Fh8
2.Vg6 f6 3.Fe6 Şf8 4.Kh8 mat.
(Dickson-Perkings, 1958)

Çözüm III: 1.Ae6! Vc3
2.Ae7 Şb8 3.Af7 mat
(Soyta-Kolta, 1925)

Çözüm IV: 1.Kb4! cb4
2.Kh6! gh6 3.Fd4 mat
(Ehstner-Tünni, 1943)

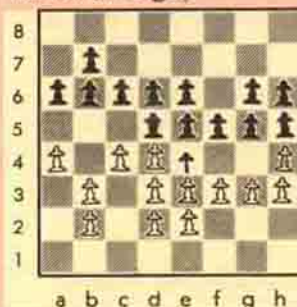
Çözüm V: 1.Ff6! Vc5
2.Şh1 Vc4 3.Vh6!! gh6
4.Ah6 mat

Çözüm VI: 1.g6 fg6
2.Vg6 Şg8 3.Kh7! Ve7
4.Vh5! g6 5.Vg6 Şf8 6.Kh8 mat
(P.Schmidt-Lauterbach, 1946)

Çözüm VII: 1.Fd5! cd5
2.Vf8 Şf8 3.Kc8 Fd8 4.Kd8 mat
(Budrich-Gumprecht, 1950)

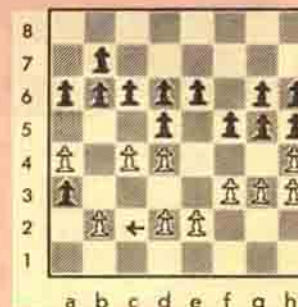
Çözüm VIII: 1.Af6 g6
2.Vh7 Şf8 3.Ae6! fe6 4.Fh6 mat
(Medrutchi-Fretag, 1935)

Türk Daması Kahraman Olgac

1.e3-e4

a5xa4

2.d2-c2

d5xd4

3.a4-a5

a6xa5

4.c4-b4

a4xb4

5.f3-f4

f5xf4

6.g3xf3xd3xc4xc6xb7 kazanır.